

*Мавдрик Тетяна Миколаївна,
методист НМЦ ПТО
у Дніпропетровській області*

Роль методичної служби в організації роботи Школи з впровадження виробничих технологій підприємств м.Кривий Ріг в підвищенні професійного рівня педагогів ЗП(ПТ)О

Сьогоднішній ринок праці потребує ініціативних, творчих, компетентних і висококваліфікованих робітників, підготовлених до виконання фахової роботи в умовах жорсткої конкуренції. У підготовці таких робітників особлива роль належить педпрацівнику, його професійній компетентності, яка поєднує професійні уміння робітника високої кваліфікації у певній галузі, технологічні знання з відповідного виробництва і майстерність педагогічної діяльності.

Завдання методичної служби – надати допомогу педпрацівникам в їх професійному становленні, бо саме рівень професійної компетентності педагогічного працівника визначає якість підготовки робітничих кадрів.

І Школа впровадження нових виробничих технологій є однією із сходинок професійного зростання педагога, діяльність якої передбачає оновлення змісту освіти відповідно до сучасних вимог ринку праці; вивчення, запровадження та популяризацію досягнень науки, техніки та сучасних виробничих технологій, підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних працівників ЗП(ПТ)О міста в міжатаестаційний період.

Школа створена на базі кабінету НМЦ ПТО у Дніпропетровській області і розпочала свою роботу ще 7 років тому. Протягом навчального року в Школі проводяться до 10 занять, які мають багатогалузеве спрямування.

Форма проведення заняття різна – це і семінари-практикуми, майстер-класи, технологічні екскурсії, тренінги, круглі столи, творчі звіти.

Через роботу Школи системно розглядаються питання оновлення змісту програм виробничого навчання та виробничої практики, методичного забезпечення за вимогами СП (ПТ)О та професійних стандартів підприємств-замовників кадрів; орієнтація на вимоги сучасного виробництва; впровадження інноваційних виробничих чи корпоративних технологій різних галузей виробництва, що вже впроваджуються на підприємствах міста та регіону.

Вже не один рік поспіль методична служба проводить заняття Школи на виробничих підрозділах підприємств-замовників кадрів. Є **позитивний досвід** співпраці з ПАТ «Криворізький залізорудний комбінат», ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», ТОВ «Криворізький електромашинобудівний завод», ТОВ «МЕТІНВЕСТ» (гірничо-збагачувальні комбінати - їх у нас в місті чотири) та ін. Цьогоріч активізувалась співпраця з підприємствами малого та середнього бізнесу, зокрема, ТЦ «ЕПЦЕНТР», «МЕТРО».

З метою продуктивної роботи Школи та для визначення рівня професійних компетенцій на першому занятті проводиться **анкетування слухачів**. Внаслідок проведеного анкетування було виявлено, що слухачі потребують більшої уваги до впровадження сучасних виробничих технологій різних галузей виробництва, ролі регіоналізації у навчанні та адаптування освітніх стандартів до професійних, оновлення змісту професійної підготовки з професій за сучасними вимогами

виробництва, стажування на підприємствах, тому перед методичною службою постають завдання щодо дієвого методичного супроводу в роботі Школи.

Серед найбільш вдалих занять Школи, слід відмітити такі:

семінари-практикуми на базах:

- **ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг».** Розглядалися вимоги міжнародних стандартів на виготовлення металоконструкцій; технології контролю та атестації зварювальних процесів, сучасне обладнання та матеріали при здійсненні ремонтних робіт, вивчалася технологічна документація цих виробництв. Слухачі Школи отримали пакет документів щодо атестації зварювальних процесів за міжнародними стандартами і вже сьогодні використовують його при вивченні нових зварювальних технологій виробництва регіону та під час проведення вихідного контролю знань при виході учнів на виробничу практику;

- **ПАТ «Криворізький залізорудний комбінат».** Під час заняття Школи слухачі опанували навички роботи на високопродуктивній гірничій техніці шведської компанії «AtlasCopco» та фінської «Sandvik»;

- **ТОВ «Метінвест - Криворізький ремонтно-механічний завод».** Вивчалися інноваційні технології виготовлення та ремонту обладнання на підприємстві, розглянуті питання адаптування освітніх стандартів до професійних стандартів та оновлення змісту модульних програм підготовки спеціалістів машинобудівельних професій за рівнем кваліфікації, впровадження елементів дуальної форми навчання, підвищення професійної компетентності педпрацівників через стажування на виробництві. Також було продемонстровано роботу тренажерів при підготовці машиністів крану та зварювальних професій.

Продуктивні майстер-класи:

- по відпрацювання навичок розбирання та ремонту обладнання тепловоза, а також випробування його після ремонту на **ПАТ «Криворізький залізорудний комбінат».** В складі комплексної бригади слухачі Школи виконували завдання з технічного обслуговування дизеля тепловоза ЧМСЗ. Для педагогів це можливість впровадження регіонального компонента в змісті освітніх програм за СП(ПТ)О;

- з декоративного оздоблення поверхонь на базі **ТЦ «Епіцентр».** Представники будівельних компаній розкрили технологічні процеси нанесення фасадних штукатурок: «китайський шовк», «венетіанка», «velvet декор». Кожен слухач Школи мав змогу відпрацювати навички та прийоми декоративного оздоблення поверхні; отримали роздатковий матеріал: буклети, каталоги та промозразки від будівельних компаній.

Змістовно та цікаво проходили технологічні екскурсії:

- **ТОВ «Криворізький електромашинобудівний завод»**, на якій учасники ознайомились з виробничими підрозділами підприємства, сучасним обладнанням, матеріалами та технологіями при виконанні електроремонтних робіт, а також з технологічними процесами підприємства при виготовленні та ремонті електродвигунів;

- **Криворізький завод ПАТ «ХайдельбергЦемент Україна»** з відвідуванням лабораторії аналітичного контролю якості сировини і готової продукції, де визначається вміст оксидів кальцію та магнію у вапняку, клінкері та

цементі за європейськими стандартами. Ці знання педагоги зможуть використати при проведенні лабораторно-практичних робіт з предметів професійно-теоретичного навчання;

- **кар'єр ПрАТ «ІнгулецькийГЗК», в Центр електробезпеки та диспетчерської служби.** Учасники відвідали музей гірничої техніки, ознайомилися з матеріально-технічною базою НКК ПрАТ «ІнГЗК»;

- **ТЦ «МЕТРО» та «ЕПЦЕНТР»,** консультанти яких презентували асортимент гіпермаркетів, ознайомили з сучасним обладнанням та послугами торгівельних центрів. Також був презентований виставковий варіант «Кузьминського будинку» у натуральну величину, автором якого є випускник бувшого ПТУ №45. Родзинка такого будинку полягає в тому, що він енергозберігаючий та виконується «під ключ».

- **ВАТ «Steel Work».** Слухачі Школи ознайомились з сучасними корпоративними технологіями підприємства, з процесами хімічного аналізу та механічного випробування на твердість наплавленого зварного зразку. Особливо зацікавили системи з програмним управлінням для плазмового різання металу та наплавлення високолегованою порошковою стрічкою для виготовлення біметалевих листів. Отримали технічну документацію на виготовлення і ремонт біметалевого обладнання для гірничих комбінатів та металургійних заводів.

Насичені змістом були і круглі столи:

- на базі ПрАТ «Інгулецький ГЗК» з теми: «Впровадження сучасних виробничих технологій підприємства в навчальні програми гірничих професій та роль підприємства в забезпеченні ефективної системи соціальних трудових відносин з навчальними закладами «Школа – ПТНЗ/ВНЗ- роботодавець»;

- з теми «Підвищення рівня професійної компетентності педпрацівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти шляхом вивчення сучасного обладнання, матеріалів та технологій на ринку товарів та послуг» за участю начальника управління розвитку підприємництва виконкому міськради Рижкової І.О., голови галузевої профспілки гірників та металургів Макаренко А.К., професора, д. пед. н. Сушенцевої Л.Л..

Не менш продуктивно проходять заняття Школи на базах навчально-практичних виробничих центрів, яких у нас в місті поки що п'ять. А саме:

- **Регіональний навчально-практичний будівельний центр Криворізького центру підготовки та перепідготовки робітничих кадрів будівельної галузі.** Проводяться навчальні тренінги, семінари-практикуми представниками будівельних компаній «ХенкельБаутехнік» та «UDKGazbeton» (Україна)» (з отриманням сертифікатів);

- **майстер-класи з перукарського мистецтва в умовах навчально-практичного центру «Креатив» Криворізького навчально-виробничого центру;**

- **Навчально-практичний центр легкої промисловості "Fashion" Криворізького навчально-виробничого центру.** Слухачі Школи вивчали тонкощі роботи з новим обладнанням з виготовлення одягу та методи оздоблення вбрання за допомогою комп'ютерної вишивальної машини;

- На базі Криворізького центру професійної освіти металургії та машинобудування навчально-практичний центр за професіями: «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування», «Електромонтажник силових мереж та електроустаткування», «Електромонтажник з освітлення та освітлювальних мереж»;

- Навчально-практична дільниця Інгулецького професійного ліцею - неодноразові майстер-класи по нанесенню сумішей ТМ «Siltek» з отриманням сертифікатів компанії.

На заключному занятті Школи проходить захист випускних робіт слухачів. Учасники представляють свої напрацювання щодо оновлення змісту КМЗ професій. Відбувається обмін власним досвідом з питання впровадження в навчально-виробничий процес елементів дистанційного навчання, розробки сучасних засобів навчання, створення блогів або авторських портфоліо. Проводиться вихідне анкетування слухачів та вручаються Сертифікати.

За результатами роботи педагогів у Школі організовується видання навчально-методичних збірників, рекомендацій, написання статей, створюється дидактична база КМЗ з предметів та професій за профілем закладу, популяризація сучасних технологій на веб-ресурсах тощо.

Кращий досвід слухачів презентується на міських методичних секціях за галузевим спрямуванням.

Досвід з організації роботи Школи впровадження нових виробничих технологій був презентований на Всеукраїнській веб-конференції «Інноваційна особистість педагога закладу професійної освіти – запорука якості підготовки сучасного робітника: методичний аспект» (26 листопада 2018р.) та на відеомості з НМЦ ПТО у Харківській обл. «Ділимося досвід роботи щодо організації підвищення кваліфікації педпрацівників ЗП(ПТ)О» (20.05. 2019р.).

В той же час є цілий ряд завдань, над вирішенням яких потрібно зосередитись:

- відпрацювання змісту програм професійно-практичної підготовки з конкретних професій в умовах виробництва;
- регіоналізація у навчанні;
- адаптування освітніх стандартів до професійних;
- оновлення змісту професійної підготовки з професій за сучасними технологіями виробництва;
- стажування педпрацівників ЗП(ПТ)О на підприємствах міста та в НПЦ на базах КЦППРКБГ, КНВЦ, КЦПОММ та ІПЛ;
- підвищення професійного рівня кваліфікації педагогів;
- ресурсне забезпечення освітнього процесу ЗП(ПТ)О;
- інформатизація навчання.

Висновок: Робота Школи сприяє вдосконаленню практичних навиків по оволодінню сучасними технологіями, матеріалами, обладнаннями українських та міжнародних компаній, мотивації слухачів до самоосвіти, оновлення змісту програм профпідготовки за вимогами ДС ПТО на компетентнісній основі, розвитку професійної компетентності та майстерності. І як результат - покращення якості підготовки учнів з професій.